

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/9/2020
Identifikačné číslo spisu: 8316205720
Dátum vydania rozhodnutia: 26.01.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:8316205720.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Letecko-dopravná agentúra KROONK, so sídlom Ulica Kikvidze 12, 011 03 Kyjev, Ukrajina, identifikačné číslo 19367246, zastúpeného Hamala Kluch Víglaský s.r.o., so sídlom Poštová 3, 811 06 Bratislava, IČO: 36 611 301, proti žalovanému 1/ MBA System s. r. o., so sídlom Strojárska 605/87, 069 01 Snina, IČO: 44 374 267 a žalovanému 2/ T. P., nar. XX. T. XXXX, bytom O. U. X, XXX XX F. X, C. H., obaja zastúpení advokátom Mgr. Dávidom Štefankom, so sídlom Povožnícka 18, 841 03 Bratislava, o určenie neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva, o dovolaní žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 3Cob/20/2019-394 z 19. septembra 2019, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalobca m á proti žalovaným 1/ a 2/ n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1 Okresný súd Humenné (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 21Cb/99/2016-345 z 30. novembra 2018 určil, že záložná zmluva z 02.12.2015, uzavretá medzi žalovaným v 1. rade ako záložcom a žalovaným v 2. rade ako záložným veriteľom, je neplatná. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovaným v celom rozsahu.

2 V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou 15.06.2016 domáhal určenia neplatnosti záložnej zmluvy, uzavretej medzi žalovanými 1/ a 2/ (ďalej aj „žalovaní“). Dňa 21.10.2013 žalobca a žalovaný 1/ uzavreli Zmluvu o dodaní č. 01/10/2013 (ďalej aj „zmluva o dodaní“), predmetom ktorej bolo zabezpečenie dodávky leteckej techniky žalovaným 1/ pre žalobcu. Žalovaný 1/ si svoje záväzky zo zmluvy neplnil riadne a včas, preto žalobca v zmysle rozhodcovskej doložky podal žalobu na Medzinárodný rozhodcovský súd pri obchodnej a priemyselnej komore Ukrajina (ďalej aj „Medzinárodný rozhodcovský súd“), ktorý rozsudkom zo 06.04.2015 uložil žalovanému 1/ povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 678.480 USD, pričom rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 06.04.2015. Na základe uvedeného rozsudku žalobca dňa 23.09.2015 podal návrh na vykonanie exekúcie. Dňa 02.12.2015 žalovaný 1/ uzavrel so žalovaným 2/ ako záložným veriteľom záložnú zmluvu, predmetom ktorej bolo zriadenie záložného práva na záloh, ktorý sa týkal celého majetku žalovaného 1/, pričom dňa

08.12.2015 bolo záložné právo zaregistrované v Notárskom centrálnom registri záložných práv. Dňa 10.12.2015 bolo vydané upovedomenie o začatí exekúcie a dňa 31.12.2015 žalovaný 1/ podal námietky proti exekúcii, ktoré exekučný súd uznesením sp. zn. 5Er/907/2015 z 21.03.2016 zamietol ako nedôvodné. Žalovaní žiadali žalobu zamietnuť z dôvodu, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na určovacej žalobe, pretože jeho právne postavenie sa nezmení, ako aj z dôvodu, že záložná zmluva je platná, pretože má všetky náležitosti, neobchádza zákon a ani sa neprieči dobrým mravom. Poukázali na to, že pohľadávka žalovaného 1/ proti českej spoločnosti HORIMEX s.r.o. vznikla ešte pred začatím exekučného konania žalobcu proti žalovanému 1/ a ešte predtým bola uzavretá zmluva o pôžičke medzi žalovaným 1/ ako dlžníkom a žalovaným 2/ ako veriteľom, pričom žalovaný 2/ reálne zaplatil spoločnosti HORIMEX s.r.o. (ktorá bola veriteľom žalovaného 1/) pohľadávku žalovaného 1/.

3 Po vykonaní dokazovania súd prvej inštancie zistil nasledovný skutkový stav: Žalobca ako oprávnený v exekučnom konaní začal proti žalovanému 1/ ako povinnému exekučné konanie na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku pre vymoženie sumy 678.000 USD s príslušenstvom. Pri vydávaní poverenia na exekúciu Okresný súd Humenné doručil žalovanému 1/ ako povinnému na vyjadrenie návrh na vykonanie exekúcie a následne vydal poverenie pre exekútora, čím sa začalo exekučné konanie. Žalovaný 1/ ako povinný bol teda oboznámený s návrhom na vykonanie exekúcie ešte pred doručením upovedomenia o začatí exekúcie a dňa 24.11.2015 podal návrh na zastavenie exekúcie. Napriek tomu Okresný súd Humenné dňa 07.12.2015 vydal poverenie na vykonanie exekúcie a následne exekútor oznámil žalobcovi ako oprávnenému, že nemôže vykonávať predaj majetku povinného z dôvodu, že tento dňa 02.12.2015 uzavrel záložnú zmluvu, na základe ktorej žalovaný 1/ ako dlžník, povinný a záložca založil celý svoj majetok ako záloh v prospech žalovaného 2/ ako záložného veriteľa. Poukázal na ustanovenie § 61a ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého možno exekučné konanie na záloh viesť len vtedy, ak záložný veriteľ s exekúciou súhlasí.

4 Keďže ide o vzťah s medzinárodným prvkom súd prvej inštancie v prvom rade skúmal svoju právomoc a príslušnosť, ako aj právny poriadok použiteľný v tomto spore. Táto otázka bola v celom rozsahu vyriešená už uznesením o nariadenie predbežného opatrenia sp. zn. 21Cb/68/2016 z 10. mája 2016 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove ako súdu odvolacieho. Keďže žalovaní 1/ a 2/ patria do Európskej únie a záložná zmluva bola vyhotovená podľa slovenského právneho poriadku a žalobca ako ukrajinská obchodná spoločnosť nie je v Európskej únii a na daný prípad sa nevzťahuje žiadny medzinárodný dohovor, právomoc konať a rozhodnúť v danom spore má Okresný súd Humenné podľa slovenského právneho poriadku a na prípad je potrebné aplikovať aj slovenské hmotné právo, keďže záložná zmluva bola uzavretá v Slovenskej republike podľa slovenského právneho poriadku a záložca je slovenská právnická osoba. Uvedené skutočnosti strany v spore ani nenamietali, čím založili právomoc a príslušnosť Okresného súdu Humenné. Keďže predmetná určovacia žaloba bola podaná dňa 15.06.2016, súd prvej inštancie posudzoval naliehavý právny záujem podľa právneho predpisu platného v čase podania žaloby, t. j. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“). Súd preto skúmal, či je daný naliehavý právny záujem na určovacej žalobe podľa ustanovenia § 80 písm. c/ OSP, teda či sa zmení právne postavenie žalobcu v prípade, ak súd žalobe vyhovie. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalobca má naliehavý právny záujem na podanej určovacej žalobe o neplatnosť záložnej zmluvy, pretože v spore bolo jednoznačne preukázané, že medzi žalobcom ako oprávneným a žalovaným 1/ ako povinným sa vedie exekučné konanie, v ktorom dňa 07.12.2015 bolo vydané poverenie na vykonanie exekúcie, teda strany sú účastníkmi exekučného konania. V zmysle § 61a ods. 2 Exekučného poriadku možno exekučné konanie na záloh viesť len vtedy, ak záložný veriteľ (v danom prípade žalovaný 2/) s exekúciou súhlasí. Z uvedeného je zrejmé, že v predmetnom spore je pre žalobcu ako oprávneného výkon exekúcie obmedzený, resp. znemožnený, a to práve zriadením predmetného záložného práva na celý majetok žalovaného 1/ ako povinného. Z toho vyplýva, že ak súd rozhodne kladne v predmetnom spore, zmení sa právne postavenie žalobcu ako oprávneného v exekučnom konaní, pretože tento bude môcť viesť exekučné konanie na záloh, teda na majetok žalovaného 1/ v celom rozsahu, a to aj bez súhlasu žalovaného 2/ ako záložného veriteľa. Iné právne prostriedky ochrany za daného skutkového a právneho stavu žalobca nemá k dispozícii.

5 Následne sa súd prvej inštancie zaoberal otázkou platnosti záložnej zmluvy, uzavretej medzi

žalovanými dňa 02.12.2015. Po preskúmaní jej obsahu zistil, že táto nespĺňa základné podstatné náležitosti právneho úkonu, ktoré sú vyžadované Občianskym zákonníkom (ďalej aj „OZ“). Predovšetkým neobsahuje určitú a zrozumiteľnú identifikáciu zabezpečovanej pohľadávky, na zabezpečenie ktorej sa zriadil záloh. V záložnej zmluve nie je ani zmienka o zmluve o pôžičke alebo o inej konkrétnej zmluve, či právnom titule a taktiež neobsahuje ani zmienku o špecifikácii pohľadávky, ktorá má byť zabezpečovaná. Pritom ide o podstatnú náležitosť záložnej zmluvy, ktorá už sama o sebe spôsobuje neplatnosť záložnej zmluvy a uvedený nedostatok sa nedá odstrániť ani výkladom. Ďalšou podstatnou náležitosťou záložnej zmluvy je identifikácia zálohu - jeho predmetu, ktorá tiež musí byť v zmluve uvedená určito a zrozumiteľne tak, aby kedykoľvek počas výkonu záložného práva bolo možné identifikovať záloh. V danom prípade záložná zmluva neobsahuje identifikáciu zálohu, je neurčitá a nezrozumiteľná, čo zakladá absolútnu neplatnosť záložnej zmluvy. Ďalej súd upriamil pozornosť aj na skutočnosť, že podľa tvrdení žalovaných mala byť predmetom zabezpečenia záložnou zmluvou pohľadávka, ktorá mala vzniknúť zo zmluvy o pôžičke. Z vyjadrenia žalovaných a z doložených listinných dôkazov (zmluva o pôžičke, dodatok k tejto zmluve, prehlásenie spoločnosti HORIMEX, platobný doklad) však vyplýva, že v danom prípade žalovaný 2/ plnil za žalovaného 1/ to, čo mal plniť sám jeho veriteľovi - spoločnosti HORIMEX s.r.o., avšak v takom prípade sa nejedná o právny titul pôžičky, ale o právny titul bezdôvodného obohatenia. Žalovaní ani nepreukázali reálne odovzdanie peňazí - predmetu pôžičky, ktorá je tzv. reálnym kontraktom. Uvedené skutočnosti jednoznačne preukazuje aj prehlásenie spoločnosti HORIMEX s.r.o. zo 16.05.2017. Okrem toho, ak by aj záložná zmluva mala všetky podstatné náležitosti a nemala vyššie uvedené nedostatky, súd by právny úkon uzavretia záložnej zmluvy považoval za absolútne neplatný podľa § 39 OZ z dôvodu, že je v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko sa stotožnil s tvrdením žalobcu, že účelom tohto právneho úkonu bolo obísť ustanovenia Exekučného poriadku a obísť oprávnenie žalobcu ako veriteľa domáhať sa uspokojenia svojej pohľadávky z majetku povinného - žalovaného 1/. O uvedenom svedčí predovšetkým fakt, že záložná zmluva vznikla až po tom, ako sa žalovaný 1/ z Okresného súdu Humenné dozvedel o tom, že sa proti nemu začína exekučné konanie, t. j. keď mu Okresný súd Humenné zaslal na vyjadrenie návrh na vykonanie exekúcie, pričom žalovaný 1/ už predtým vedel o vydanom rozhodcovskom rozsudku. Ide teda o úkon, ktorým sa žalovaný 1/ ako dlžník a záložca snaží zmariť uspokojenie pohľadávky žalobcu ako veriteľa, čo je neprípustné. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“).

6 O odvolaní žalovaných rozhodol Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 3Cob/20/2019-394 z 19. septembra 2019, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Humenné a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% proti spoločne a nerozdielne zviazaným žalovaným.

7 Po preskúmaní odvolaním napadnutého rozhodnutia, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza aj zo správneho právneho posúdenia veci. K odvolacej námietke týkajúcej sa nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobcu na podanej žalobe odvolací súd uviedol, že naliehavý právny záujem podľa § 80 písm. c/ OSP je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (R 17/1972). Za nedovolenú možno považovať určovaciu žalobu, pokiaľ neslúži potrebám praktického života, ale len zbytočnému rozmnožovaniu sporov; ak však určovacia žaloba vytvára pevný právny základ pre právny vzťah účastníkov sporu, je prípustná aj napriek tomu, že je možná prípadne i iná žaloba. Pokiaľ žalobca chce osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu medzi účastníkmi a k potrebe určiť súdom, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, a na druhej strane vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši (rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo/31/2011). S poukazom na uvedené je nepochybné, že žalobca dostatočne preukázal naliehavý právny záujem na určení neplatnosti záložnej zmluvy. V tomto smere sa odvolací súd stotožnil s odôvodnením naliehavého právneho záujmu žalobcu na podanej určovacej žalobe súdom prvej inštancie v bode 10 odôvodnenia jeho rozhodnutia.

8 Odvolací súd považoval za správny aj záver súdu prvej inštancie o neplatnosti záložnej zmluvy z dôvodu absencie podstatných náležitostí vo vzťahu k neurčitosti, ako aj nedovolenosti právneho úkonu. Konštatoval, že v záložnej zmluve, uzavretej medzi žalovanými, absentujú podstatné náležitosti viažuce sa k predmetu tohto právneho úkonu z hľadiska určitosti a zrozumiteľnosti, ako aj identifikácie zabezpečovanej pohľadávky, na zabezpečenie ktorej sa zriadil záloh. V záložnej zmluve nie je konkretizovaná zmluva o pôžičke alebo iná zmluva, či právny titul a neobsahuje ani špecifikáciu pohľadávky, ktorá má byť zabezpečovaná. Ide o podstatnú náležitosť záložnej zmluvy, ktorej nedostatok spôsobuje neplatnosť záložnej zmluvy. Záložná zmluva tiež neobsahuje identifikáciu zálohu a v tomto smere je neurčitá a nezrozumiteľná. Žalovaní v konaní nepreukázali ani reálne odovzdanie peňazí - predmetu pôžičky, ktorá je tzv. reálnym kontraktom. Aj podľa názoru odvolacieho súdu je záložná zmluva uzavretá medzi žalovanými absolútne neplatným právnym úkonom aj z dôvodu, že je v rozpore s dobrými mravmi a bola uzavretá za účelom zmarenia oprávnenia žalobcu ako veriteľa domáhať sa uspokojenia pohľadávky z majetku povinného - žalovaného 1/. Je nesporné, že záložná zmluva bola uzavretá až potom, ako sa žalovaný 1/ dozvedel o tom, že sa voči nemu začína exekučné konanie po doručení návrhu na vykonanie exekúcie Okresným súdom Humenné, pričom vedel o vydanom rozhodcovskom rozsudku.

9 Odvolací súd preskúmal všetky odvolacie námietky žalovaných a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na správne zistenie skutkového stavu veci, dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré majú oporu vo vykonaní dôkazov a na vec aplikoval správne právne predpisy, ktoré aj správne vyložil. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých vychádzal a ako ich vyhodnotil a ako vec správne posúdil. Prijaté závery vysvetlil spôsobom, z ktorého je zrejmé, akými úvahami sa riadil. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie zrozumiteľne a podrobne (§ 220 ods. 2 až 4 CSP) opísal skutkový a právny základ rozhodnutia, ktoré plne rešpektuje základné právo účastníkov na spravodlivý súdny proces (sp. zn. III. ÚS 115/2003). Odvolacie námietky žalovaných preto považoval za nedôvodné.

10 Odvolací súd považoval za podstatné odvolacie námietky žalovaných, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil otázku (ne)existencie naliehavého právneho záujmu, keď z vykonaného dokazovania vyvodil nesprávne skutkové zistenia a nesprávnosť skutkových záverov viedla k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP). Poukázal na to, že nesprávny skutkový záver je spôsobilým odvolacím dôvodom len vtedy, keď súd prvej inštancie nepostupoval pri hodnotení dôkazov podľa § 191 CSP. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie len v prípade, ak by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli v konaní najavo, prípadne, že v hodnotení dôkazov, či poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán alebo vyšli najavo inak, z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom len vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, avšak súd ho nesprávne interpretoval.

11 Vyššie uvedené odvolacie námietky žalovaných odvolací súd posúdil ako nedôvodné. Po preskúmaní veci zistil, že súd prvej inštancie z dostatočne zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver o neplatnosti záložnej zmluvy, ktorej sa domáhal žalobca. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie tiež podrobne a presvedčivo odôvodnil v súlade s požiadavkami uvedenými v § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov, vrátane správnej citácie dotknutých právnych noriem, obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre jeho potvrdenie. Súčasne sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, konštatujúc správnosť

jeho dôvodov, na ktoré v podrobnostiach odkázal (§ 387 ods. 2 CSP), aby nadbytočne neopakoval pre strany známe fakty posudzovanej veci spolu s právnymi závermi súdu prvej inštancie. V odvolacom konaní neboli žalovanými tvrdené a ani preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. S poukazom na uvedené odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP.

12 Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podali žalovaní 1/ a 2/ (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP s poukazom na to, že rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP) v otázke, ktorá ešte Najvyšším súdom Slovenskej republiky nebola vyriešená - v prípade aplikácie CSP.

13 V dovolaní dovolatelia uviedli, že vzhľadom na povahu účastníkov konania a najmä na skutočnosť, že žalobca má sídlo na Ukrajine, ktorá nie je členským štátom Európskej únie (ďalej aj „EÚ“), Okresný súd Humenné a následne Krajský súd v Prešove neboli oprávnené rozhodovať o neplatnosti záložnej zmluvy, ktorú uzavreli žalovaní, teda namietali nedostatok právomoci slovenského súdu. Ich námietku je možné podradiť pod tzv. vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. a/ CSP (rozhodlo sa vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov). Dovolatelia sa pritom odvolávajú na závery uznesenia Okresného súdu Humenné č. k. 21Cb/68/2016-135 z 10. mája 2016 o nariadení predbežného opatrenia, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že súd prvej inštancie (podľa názoru dovolateľov) vylúčil uplatnenie Nariadenia Brusel I bis (ďalej aj „nariadenie“) a pri určení svojej právomoci nenašiel oporu ani v zákone č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom (ďalej aj „zákon č. 97/1963 Zb.“). S uvedenými závermi sa stotožnil aj odvolací súd, ktorý na odvolanie žalovaných napadnuté uznesenie o nariadení predbežného opatrenia zmenil tak, že návrh zamietol. Súd prvej inštancie napokon odvodil svoju právomoc na základe princípu neodmietnutia spravodlivosti s uplatnením Nariadenia Brusel I bis, čo dovolatelia považujú za nesprávny právny záver. Podľa ich názoru právomoc slovenského súdu v danom spore nie je daná, vzhľadom na medzinárodný prvok, a to konkrétne osobu žalobcu, pochádzajúcu z tretieho štátu (Ukrajina).

14 Dovolatelia ďalej nesúhlasili s názorom súdov oboch inštancií, že záložná zmluva je neplatná z dôvodu, že nespĺňa základné podstatné náležitosti právneho úkonu vyžadované OZ, a to, že neobsahuje určitú a zrozumiteľnú identifikáciu zabezpečovanej pohľadávky na zabezpečenie ktorej sa zriadil záloh. Podľa názoru dovolateľov zabezpečovaná pohľadávka je označená zrozumiteľne a jasne a pre účely jej určenia je potrebné vychádzať zo zmluvy o pôžičke z 02.04.2015 a jej dodatku č. 1 z 02.12.2015, na ktorú odkazuje definícia pojmu „zabezpečený záväzok“, ktorá zase nadväzuje na definíciu pojmu „zabezpečená pohľadávka“. V prípade zabezpečenej pohľadávky záložná zmluva jasne hovorí, že „najvyššia hodnota istiny, do ktorej sa zabezpečovaná pohľadávka zabezpečuje, sa určuje 228.000 €“.

15 V záložnej zmluve je riadne a zrozumiteľne identifikovaný aj záloh. Jeho špecifikácia sa nachádza v článku I záložnej zmluvy (v časti definície), podľa ktorej „záloh znamená (1) Pohľadávky, iné práva na peňažné plnenie záložcu a práva ich zabezpečenia voči každej tretej osobe (každá takáto osoba je „poddlužník“) existujúce v okamihu registrácie záložného práva a vzniknuté v budúcnosti, (2) všetky existujúce ako aj budúce peňažné prostriedky nachádzajúce sa na akýchkoľvek (bežných, vkladových, termínovaných a iných) bankových účtoch vedených na obchodné meno záložcu“. Definícia zálohu uvedeného v záložnej zmluve spĺňa požiadavku stanovenú v § 151b ods. 4, teda že záloh možno kedykoľvek počas trvania záložného práva určiť.

16 Podľa názoru dovolateľov neexistuje dôvod, pre ktorý by bolo možné záložnú zmluvu označiť ako neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi. Takýto záver nevyplýva zo skutkových okolností uzavretia záložnej zmluvy a ani z vykonaných dôkazov. Naopak, práve z listinných dôkazov a z časového sledu udalostí vyplýva, že ešte pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie bola uzavretá zmluva o pôžičke ako hlavný záväzkový vzťah, na ktorý sa viaže záložná zmluva ako vedľajší záväzok. Zároveň ešte pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie bola reálne poskytnutá pôžička, takže akékoľvek úmyselné konanie ohľadom zmarenia exekúcie, ktoré sa od začiatku snažil navodiť žalobca a s ktorým sa stotožnili

aj súdy, sú nedôvodné. Žalovaný 1/ nikdy neobišiel zákaz nakladať s majetkom, ktorý mu bol v rámci exekúcie uložený.

17 Záložná zmluva zabezpečuje pohľadávku zo zmluvy o pôžičke, ktorá bola uzavretá dňa 02.04.2015, teda pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie. Už v tejto zmluve bola zakotvená povinnosť žalovaného 1/ poskytnúť zabezpečenie formou zálohu, ak nesplní termín na vrátenie pôžičky. Z časovej chronológie udalostí je zrejmé, že uzavretie záložnej zmluvy nebolo účelové a účastníci záložnej zmluvy sa nesnažili zmarit' uspokojenie pohľadávky žalobcu.

18 Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorý vec nesprávne právne posúdil, keď správne citoval príslušné právne predpisy a zákonné ustanovenia, avšak tieto na daný prípad nesprávne aplikoval a dospel k nesprávnym záverom, ktoré sú v rozpore s hmotným právom, ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, ako aj so zisteným skutkovým stavom.

19 Rozhodnutím odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie bol odstránený stav právnej istoty, ktorý vznikol tým, že žalovaní uzavreli z vlastnej vôle, slobodne a vážne záložnú zmluvu, ktorá bola na návrh tretej osoby - žalobcu určená ako neplatná rozhodnutím súdov, pričom zmluva o zriadení záložného práva žiadnym spôsobom neovplyvnila právny nárok žalobcu z exekučného konania a ani neoslabil jeho vymáhanie v exekučnom konaní.

20 S poukazom na vyššie uvedené dovolatelia navrhli, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove v spojení s rozsudkom Okresného súdu Humenné zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

21 K dovolaniu žalovaných zaslal žalobca písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje so závermi obsiahnutými v rozhodnutiach súdov oboch inštancií a pridrža sa svojej argumentácie prezentovanej v konaní pred súdom prvej inštancie. V dovolaní žalovaní neuviedli žiadnu novú argumentáciu, na základe ktorej by mohol odvolací súd dospieť k odlišnému záveru, než aký prijali súdy oboch inštancií.

22 Námietku nedostatku právomoci slovenských súdov vo veci konať a rozhodnúť považuje žalobca za riadne vyriešenú. Z argumentácie žalovaných nie je zrejmé, súdy ktorej krajiny považujú za disponujúce právomocou posúdiť neplatnosť predmetnej záložnej zmluvy. Argumentácia žalovaných vedie k absurdným záverom, v zmysle ktorých súdy žiadnej krajiny nemajú právomoc vo veci konať. Zároveň upozornil, že žalovaní na domnelý nedostatok právomoci slovenských súdov nijako nepoukazovali v konaní na súde prvej a druhej inštancie.

23 K námietke ohľadom neexistencie naliehavého právneho záujmu uviedol, že túto považuje za nedôvodnú, nakoľko existencia naliehavého právneho záujmu na podanej žalobe bola riadne preukázaná a v tomto smere sa stotožnil so závermi prijatými súdmi oboch inštancií. Nemožno pochybovať o tom, že rozsudok súdu prvej inštancie je spôsobilý zmeniť právne postavenie žalobcu ako oprávneného v exekučnom konaní, nakoľko tento bude môcť viesť exekučné konanie na záloh, teda na majetok žalovaného 1/ v celom rozsahu, a to aj bez súhlasu žalovaného 2/ ako záložného veriteľa. Existenciou záložného práva je v prvom rade ohrozené právo žalobcu na prednostné a plné uspokojenie jeho pohľadávky z dôvodu začatého exekučného konania.

24 Čo sa týka podstatných obsahových náležitostí záložnej zmluvy uviedol, že záložná zmluva celkom jednoznačne neobsahuje dostatočne určitú špecifikáciu zabezpečovanej pohľadávky, nakoľko zo znenia zmluvy o pôžičke vyplýva niekoľko nárokov záložného veriteľa (žalovaného 2/) na riadne a včasné splnenie. Vzhľadom na obsiahnutie viacerých záväzkov žalovaného 1/ v zmluve o pôžičke a zároveň nejednoznačný a vágny odkaz na zabezpečený záväzok je zrejmé, že zo znenia záložnej zmluvy nie je možné jednoznačne a dostatočne určitým spôsobom určiť, ktorá konkrétna pohľadávka (výška pohľadávky, právny titul vzniku pohľadávky) má byť predmetom zabezpečenia v zmysle záložnej

zmluvy. Rovnako vymedzenie zálohu nespĺňa zákonom predpísané podmienky určitosti a zrozumiteľnosti a takto vymedzený záloh je pre jeho vágnosť a nejednoznačnosť pre záložného veriteľa objektívne neurčiteľný.

25 K zmluve o pôžičke uviedol, že sa jedná o reálny kontrakt, a nie kontrakt konsenzuálny, teda na vznik záväzkového vzťahu pôžičky nestačí iba samotné uzavretie zmluvy o pôžičke, ale vyžaduje sa aj reálne odovzdanie veci (v danom prípade finančných prostriedkov) dlžníkovi, pričom žalovaní do dnešného dňa nepredložili jediný originálny dokument preukazujúci skutočné poskytnutie pôžičky, resp. poukázanie finančných prostriedkov zo strany žalovaného 2/ v prospech spoločnosti HORIMEX s.r.o. Čestné prehlásenie spoločnosti HORIMEX s.r.o. zo 16.05.2017 v žiadnom prípade nepreukazuje skutočné poukázanie prostriedkov spoločnosti HORIMEX s.r.o. za účelom plnenia povinností žalovaného 2/, vyplývajúcich z predmetnej zmluvy o pôžičke.

26 Žalobca sa stotožnil so závermi prijatými odvolacím súdom v odôvodnení jeho rozhodnutia o rozpore predmetnej záložnej zmluvy s dobrými mravmi. O prípad právneho úkonu obchádzajúceho zákon ide aj vtedy, ak právny úkon smeruje k dôsledkom, ktoré síce výslovne zakázané nie sú, ale ich neprípustnosť je možné vyvodiť zo zmyslu a účelu zákonnej úpravy (uznesenie NS SR sp. zn. 4Obo/62/2009 z 28.09.2010).

27 Vzhľadom na skutkové okolnosti uzavretia záložnej zmluvy považuje žalobca za nesporné, že žalovaný 1/ uzavrel záložnú zmluvu aj napriek tomu, že vedel, že bol proti nemu podaný návrh na vykonanie exekúcie, pričom s ohľadom na svoje majetkové pomery mohol predpokladať, akým spôsobom bude exekúcia vykonaná. Keďže zákaz nakladať s majetkom dlžníka, ako aj zákaz nakladať s prostriedkami na účte až do výšky vykonateľnej pohľadávky a jej príslušenstva po doručení upovedomenia o začatí exekúcie sú ustanovené zákonom, žalovaný 1/ musel vedieť o tom, že mu takýto zákaz bude uložený. Doterajšie konanie žalovaného 1/ v súčinnosti so žalovaným 2/ bolo účelové a jeho cieľom bolo obmedziť a oddialiť výkon exekúcie a zabrániť vymoženiu pohľadávky žalobcu v podstatnom rozsahu, čím prichádza k poškodeniu žalobcu ako veriteľa žalovaného 1/ a takéto konanie je v rozpore s dobrými mravmi. Keďže záložná zmluva bola uzavretá pred vydaním upovedomenia o začatí exekúcie, avšak až po jej začatí a preukázateľne až potom, ako bol žalovaný 1/ upovedomený o podaní návrhu na začatie exekúcie, má za to, že žalovaný 1/ záložnú zmluvu uzavrel s úmyslom obísť zákaz nakladania s majetkom stanovený Exekučným poriadkom. S poukazom na vyššie uvedené žalobca považuje záložnú zmluvu za absolútne neplatný právny úkon. Navrhoľ, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaných ako nedôvodné odmietol a žalobcovi priznal náhradu trov dovolacieho konania.

28 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP a contrario) skúmal najskôr to, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

29 Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Cívilnom sporovom poriadku.

30 Podľa ustanovenia § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia expressis verbis vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

31 Podľa ustanovenia § 420 písm. a/ CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov.

32 Podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

33 Dovolatelia prípustnosť svojho dovolania výslovne vyvodzujú z § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP, avšak v časti, v ktorej namietajú, že vzhľadom na povahu účastníkov konania a najmä na skutočnosť, že žalobca má sídlo na Ukrajine, ktorá nie je členským štátom Európskej únie, nemali Okresný súd Humenné a Krajský súd v Prešove právomoc rozhodovať o neplatnosti záložnej zmluvy (ktorú uzavreli žalovaný 1/ a žalovaný 2/), možno ich námietku podradiť pod tzv. vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. a/ CSP (rozhodlo sa vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov). Ide teda o námietku nedostatku právomoci súdov Slovenskej republiky (ďalej aj „SR“) na konanie o predmetnej žalobe. Dovolatelia sa odvolávajú na závery uznesenia Okresného súdu Humenné č. k. 21Cb/68/2016-135 z 10. mája 2016 o nariadení predbežného opatrenia (poznámka dovolacieho súdu - konanie o tomto návrhu predchádzalo konaniu vo veci samej), z ktorých vyplýva, že súd prvej inštancie vylúčil uplatnenie Nariadenia Brusel I bis a pri určení svojej právomoci nenašiel oporu ani v zákone č. 97/1963 Zb., resp. v medzinárodnej zmluve. Na odvolanie žalovaných Krajský súd v Prešove ako súd odvolací uznesením č. k. 5Cob/77/2016-344 z 19. októbra 2016 napadnuté uznesenie o nariadení predbežného opatrenia zmenil tak, že návrh zamietol, pričom jeho závery ohľadom medzinárodnej právomoci slovenských súdov sa preniesli aj do rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veci samej (viď bod 9 odôvodnenia prvoinštančného rozsudku).

34 Podľa názoru dovolacieho súdu konajúce súdy dospeli k správne záveru o tom, že vec patrí do právomoci súdov SR. Je správne, že súd prvej inštancie (vzhľadom na prítomný medzinárodný prvok) skúmal svoju právomoc predovšetkým podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach. Keďže Slovenská republika je od 1. mája 2004 členským štátom EÚ, sú súdy SR povinné pri skúmaní svojej medzinárodnej právomoci aplikovať prednostne normy práva EÚ (druhá veta čl. 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky). Tým je daná územná pôsobnosť Nariadenia Brusel I bis - nariadenie sa aplikuje na našom území, a to, že sa neaplikuje na Ukrajinu, kde má sídlo žalobca, je bez právnej relevancie, pretože žaloba bola podaná v Slovenskej republike, na ktorej území platí právo EÚ. Vecnú pôsobnosť nariadenia žalovaní nespochybňujú (teda že ide o obchodnú vec a zároveň nejde o žiadnu z výnimiek podľa článku 1 bodu 2 nariadenia). Ohľadom časovej pôsobnosti súdy dospeli tiež k správne záverom, keď poukázali na to, že nariadenie sa aplikuje na konania začaté po 10.01.2015, čo je aj posudzovaný prípad (návrh na nariadenie predbežného opatrenia bol podaný dňa 22.04.2016 a žaloba bola podaná dňa 15.06.2016). Skutočnosť, že žalobca má sídlo na Ukrajine je bez právnej relevancie aj pokiaľ ide o osobnú pôsobnosť nariadenia. Rozhodujúcim kritériom je totiž „bydlisko“ žalovaného, teda toho, proti komu žaloba smeruje. Obaja žalovaní majú „bydlisko“ v členskom štáte EÚ, preto ich možno žalovať na súdoch členských štátov EÚ podľa pravidiel, ktoré upravuje Nariadenie Brusel I bis. Žalovaný 1/ je právnickou osobou so sídlom v Slovenskej republike, preto môže byť žalovaný na súdoch SR podľa článku 4 nariadenia. Žalovaný 2/ je fyzická osoba s bydliskom v Českej republike a na súdoch v SR môže byť žalovaný len na základe kritérií upravených v oddieloch 2 až 7 Kapitoly II nariadenia (podľa článku 8 bodu 1 osobu s bydliskom na území členského štátu možno tiež žalovať: 1. ak ide o jedného z viacerých žalovaných, na súde podľa bydliska ktoréhokoľvek zo žalovaných za predpokladu, že nároky sú navzájom tak súvisiace, že je vhodnejšie o nich konať a rozhodnúť spoločne a tak predísť možnosti nezlučiteľných rozsudkov vydaných v samostatných konaniach). Žalobca sa vo veci samej domáhal určenia neplatnosti záložnej zmluvy, ktorú uzavreli žalovaný 1/ (ako záložca) a žalovaný 2/ (ako záložný veriteľ). Pre úspech takejto žaloby je potrebné žalovať všetkých účastníkov spornej zmluvy, ktorí tak tvoria nerozlučné procesné spoločenstvo v zmysle § 77 CSP. Dovolací súd upriamuje pozornosť aj na

to, že žalovaný 2/ vo svojom vyjadrení k žalobe (č. 1. spisu 162-163) nenamietal nedostatok právomoci súdov SR, preto je možné konštatovať, že právomoc súdov SR bola založená podľa článku 26 nariadenia - žalovaný 2/ sa zúčastnil na konaní (vyjadril sa k žalobe) bez toho, aby namietal absenciu právomoci, a teda sa podriadil jurisdikcii vo veci konajúceho súdu. Námetka nedostatku právomoci súdov SR na konanie a rozhodnutie o predmetnej určovacej žalobe je neopodstatnená a konanie súdov nie je zaťažené vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. a/ CSP. Dovolací súd preto dovolanie žalovaných v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

35 Dovolatelia ďalej prípustnosť svojho dovolania vyvodzujú z § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. b/ CSP. Z ustálenej judikatúry dovolacieho súdu vyplýva, že ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP, neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, nevymedzí právnu otázku, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu alebo ktorú dovolací súd vo svojej rozhodovacej praxi ešte neriešil, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, ktorého hranice nie sú vymedzené. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (§ 432 CSP). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v takom prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP). Pokiaľ dovolanie nemá vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom právnu otázku zásadného právneho významu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, resp. ktorá ešte v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola vyriešená. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Ak v dovolaní absentuje relevantné vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (porovnaj uznesenia NS SR sp. zn. 1Cdo/206/2016 z 26.09.2017, sp. zn. 3Cdo/52/2017 z 08.06.2017). Právna otázka dovolateľom v dovolaní nenastolená a nekonkretizovaná, nemá relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ alebo písm. b/ CSP. Dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na hypotézach a domnienkach, akú asi otázku mal dovolateľ na mysli.

36 Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí ísť - okrem vyššie uvedených podmienok - predovšetkým o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). So zákonodarcom zvolenej formulácie vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce a podobne), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/222/2009 z 26.02.2010).

37 Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť zároveň riešená odvolacím súdom, pričom odvolací súd na jej riešení musel založiť svoje rozhodnutie a musí ísť o otázku zásadného právneho významu. Aj za účinnosti nových civilných predpisov je opodstatnené konštatovanie, že otázkou zásadného právneho významu je otázka, ktorá je významná nielen pre prerokovávanú právnu vec (spor), ale aj zo širších hľadísk, najmä z hľadiska celkovej rozhodovacej praxe všeobecných súdov SR (sp. zn. 1Cdo/132/2009, sp. zn. 2Cdo/71/2010, sp. zn. 5Cdo/1/2010, 7Cdo/117/2011). Prípustnosť dovolania nastáva vtedy, ak dovolací súd sám dospeje k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu, resp. ním riešená právna otázka po právnej stránke zásadný význam skutočne má, v tomto smere nie je relevantný

subjektívny názor dovolateľa. To, či otázka zásadného právneho významu bola už vyriešená alebo nie, a na to nadväzujúcu prípustnosť dovolania, rieši dovolací súd na základe dôvodov uvedených dovolateľom.

38 Nesprávne právne posúdenie veci pritom môže byť dovolacím dôvodom len vtedy, ak bolo rozhodujúce pre výrok napadnutého rozhodnutia. Ak bude dovolateľ tvrdiť, že súdy z vykonaného dokazovania nezistili správne skutkový stav a nesprávne vec preto právne posúdili, a to vo vzťahu k riešeniu niektorej právnej otázky, nepôjde o dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci, ale o napadnutie rozhodnutia odvolacieho súdu pre nedostatočné zistenie skutkového stavu. Predložením vlastnej verzie skutkového stavu, ktorý považoval za dôležitý pre rozhodnutie, dovolateľ nesmeruje proti právnemu posúdeniu veci, ale proti skutkovým zisteniam.

39 Dovolací súd dodáva, že jeho úlohou nie je, aby svojím výkladom textu dovolania fakticky dopĺňal, či domýšľal niektoré jeho náležitosti. V prípade absencie vymedzenia kľúčovej právnej otázky nemôže dovolací súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesno-právnych a hmotno-právnych otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd. Posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych a skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery prichádza do úvahy až vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné (R 54/2012 a rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo/62/2010, sp. zn. 2Cdo/97/2010, sp. zn. 7Cdo/17/2013).

40 Dovolatelia svojimi tvrdeniami vyvracajú súdmi prijatý záver zistený vykonaným dokazovaním, keď sa nestotožňujú so záverom súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu o existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu na podanej určovacej žalobe a dôvodoch neplatnosti záložnej zmluvy. Dovolací súd poukazuje na to, že nie je oprávnený posudzovať procesne náležitým spôsobom zistený a ustálený skutkový stav zo strany súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu a zaoberať sa skutkovými otázkami. Súdy dospeli k záverom vyjadreným vo svojich rozhodnutiach na základe riadne vykonaného dokazovania, v súlade so zákonom stanoveným procesným postupom. Spochybňovanie výsledkov vykonaného dokazovania a skutkových záverov alebo polemizovanie s odôvodnením rozhodnutia súdov oboch inšancií nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP. Ak strana sporu v dovolacom konaní vytýka súdu, že jednotlivé ustanovenia zmluvy interpretoval nesprávne, v rozpore s jej skutočným obsahom, ide o dovolaciu námietku nevystihujúcu podstatu § 421 ods. 1 CSP, pretože takáto námietka sa týka nesprávneho skutkového zistenia, na ktorom súd založil svoje právne závery. Pokiaľ totiž súd zisťuje obsah zmluvy, a to aj za pomoci výkladu prejavov zmluvných strán, rieši skutkové otázky (skúma a zamýšľa sa nad tým, či sú ustanovenia zmluvy jasné, aký majú zmysel, či si navzájom neprotirečia). Výsledkom tejto činnosti súdu sú skutkové zistenia a z nich vyvedené skutkové (nie právne) závery súdu. Hodnotiaci skutkový záver súdu, ktorý tvorí podstatu tohto výsledku, nemožno považovať za právne posúdenie veci (uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/27/2019 zo 14.03.2019).

41 Dovolací súd upriamuje pozornosť na to, že v zmysle ustanovenia § 442 CSP je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd a sám dokazovanie nevykonáva, z čoho vyplýva, že skutkový stav veci zistený odvolacím súdom nepodlieha prieskumu v dovolacom konaní. V dovolacom konaní preto dovolací súd nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, pretože nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu), nakoľko v dovolacom konaní je dokazovanie vylúčené. Dovoláním sa preto nemožno domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie a ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. V danom prípade odvolací súd vo svojom rozhodnutí, potvrdzujúcim rozsudok súdu prvej inštancie, vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie. Základnými odvolacími námietkami žalovaných (ktoré nepredstavovali nové skutočnosti) sa odvolací súd zaoberal napriek tomu, že už rozsudok súdu prvej inštancie dával odpovede na uplatnené námietky žalovaných. Súdy oboch inšancií v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedli rozhodujúci skutkový stav veci, primeraným spôsobom opísali priebeh konania, stanoviská sporových strán, výsledky vykonaného dokazovania a citovali právne predpisy, ktoré aplikovali na daný prípad a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Záver o neprípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP pri riešení tzv. skutkových otázok zaujal dovolací súd už vo svojich skorších rozhodnutiach (uznesenie NS SR sp. zn. 1Obdo/47/2017, sp.

zn. 4Obdo/45/2017, sp. zn. 5Obdo/22/2017).

42 Podľa názoru dovolacieho súdu dovolanie žalovaných 1/ a 2/ nie je odôvodnené tak, ako to predpokladá zákon. Dovolatelia predovšetkým nekonkretizovali žiadnu právnu otázku, ktorá by zodpovedala dikcii ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ alebo písm. b/ CSP, t. j. bola by pre rozhodnutie odvolacieho súdu rozhodujúca (kľúčová) a zároveň a) odvolací súd sa pri jej riešení odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu alebo b) ešte nebola dovolacím súdom riešená. Dovolatelia tiež neuviedli žiadnu judikatúru dovolacieho súdu, od ktorej sa mal odvolací súd - pri riešení otázky kľúčovej pre jeho rozhodnutie - odkloniť.

43 S poukazom na to, že dovolatelia vo vzťahu k dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. b/ CSP nevymedzili dovolací dôvod spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP, dovolací súd dovolanie odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. f/ CSP.

44 Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje (§ 451 ods. 3, druhá veta CSP, § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

45 Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.